

ਦਿਨੇਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਾ ਵੀ

v.

ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਜਨਵਰੀ 13, 1995

[ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਲ. ਹੰਸਰੀਆ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਬਿਹਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦਾ ਐਕਟ, 1935—ਧਾਰਾ 14(10)—ਬਿਹਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ, 1959—ਇਜ਼ਹਾਰ 'ਜਿਸ ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ—ਨਾ ਸਿਰਫ ਬੈਲਟ ਰਾਹੀਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਪਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਵੀ—ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਉਸ ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ—'ਚੋਣ' ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਜਿਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹੈ—ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਵੋਟਾਂ ਦੁਆਰਾ 20 ਜਨਵਰੀ, 1991 ਨੂੰ ਬਿਹਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 21 ਏ ਅਧੀਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2 ਮਾਰਚ, 1993 ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ 2 ਮਾਰਚ, 1993 ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ 22 ਅਧੀਨ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਣੀ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

5 ਮਾਰਚ, 1993 ਦੀ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ 31 ਮਾਰਚ, 1993 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣਾਂ 20 ਜਨਵਰੀ, 1991 ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਬਿਹਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਐਕਟ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਤੋਂ ਧਾਰਾ 14 (10) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਦਫਤਰੀ ਕਾਰਜਕਾਲ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1990 (ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ) ਤੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ 31 ਮਾਰਚ, 1993 (ਤੀਜੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਅੰਤ) ਤੱਕ ਆਉਣਾ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਓਂ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੀ ਨਾਕਾਮੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ, ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦੀ ਮੰਡੇਟ, ਤਿੰਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਜੋ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਹੋਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 14(10) ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਨੂੰ ਇਕਾਂਤ ਅਰਥ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 22(2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਿਰਰਥਕ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਉਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਮਨਮਾਨੇ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟਿਕਾਉ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸਵਾਲ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾ ਕਾਰਜਕਾਲ 'ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸਾਲ' ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੈਲਟ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਾਂ 'ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸਾਲ' ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ?

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ 1.1. ਬਿਹਾਰ ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 14(2) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਨਿਯਮ 22(2) ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਤਬ ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਬੈਲਟ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਅੰਤਿਮ ਨਾ ਹੋਣ। ਹੋਰ ਵੀ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਬਚਾਵ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 22(2) ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਪੂਰਾ ਤਿੰਨ ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇੱਕ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਕਦੀ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਘਟਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਜੇ ਇੱਕ ਮਜ਼ਾਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 14(10) ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ 'ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸਾਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬੈਲਟ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣਾਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਵੀ ਹਨ। ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਉਸ ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 22(2) ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

1.2. ਹਾਲਾਂਕਿ 'ਚੋਣ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ। ਨਿਯਮ 21B-21X ਅਧੀਨ ਚੋਣ ਸਿਰਫ਼ ਬੈਲਟ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮ 2(xvi) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਨਿਯਮਾਂ 21B ਤੋਂ 21X ਤੱਕ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਬੈਲਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ 'ਚੋਣ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੈਦ੍ਧ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ।

ਨਾਗਰਿਕ ਅਪੀਲਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰਤਾ : ਨਾਗਰਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7423 ਦਾ 1994.

ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 2.3.94 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਸੀ.ਡਬਲਊ.ਜੇ.ਸੀ. ਨੰਬਰ 6601 ਦਾ 1993.

ਸੁਨੀਲ ਗੁਪਤਾ, ਅਰਵਿੰਦ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੋਦ ਦਯਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ.

ਡਾ. ਸ਼ੰਕਰ ਘੋਸ਼ ਅਤੇ ਬੀ.ਬੀ. ਸਿੰਘ ਰਾਜ ਲਈ.

ਐਸ.ਬੀ. ਸੰਯਾਲ, ਮਿਸਿਜ਼ ਅਲਕਾ ਝਾ ਅਤੇ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਝਾ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ. ਬਿਹਾਰ ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1935 ('ਐਕਟ') ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਨਿਯਮ, 1959 (ਨਿਯਮ) ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਤਿੰਨ 'ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸਾਲ' ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ, ਐਕਟ ਅਧੀਨ, ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਸ਼ੇਅਰ-ਪੁੰਜੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾ ਕਾਰਜਕਾਲ 'ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸਾਲ' ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੈਲਟ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ 'ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸਾਲ' ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ?

ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਉਪਯੋਗੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਹਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(bb), 2(e), 14(2), 14(4), 14(9) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 14(10) ਦੀ ਪਹਿਲੀ

ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ :-

2(bb) 'ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸਾਲ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਸਾਲ ਜੋ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 31 ਮਾਰਚ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

2(e) 'ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮੇਟੀ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ।

14(2) ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਹੋਵੇਗਾ :

14(4) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬਾਵਜੂਦ, ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਬਾਈ-ਲਾਅ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ --

(a) ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਹੋਵੇ; ਜਾਂ NONE NONE

(b) ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਦੇ ਗਠਨ ਜਾਂ ਵਾਧੇ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ; ਜਾਂ NONE NONE

(c) ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਅਗਾਊ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਿਬੈਚਰਾਂ 'ਤੇ ਮੂਲ ਧਨ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਅਗਾਊ 'ਤੇ ਮੂਲ ਧਨ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ; NONE NONE

ਇਸ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ 'ਤੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਦਫਤਰੀ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ :

ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ 4(a), (b) ਅਤੇ (c) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਿਛਲੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ --

(i) ਜਿੱਥੇ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਤੀਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪੰਜਾਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਤੱਕ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ; ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸੰਗ੍ਰਹਿਤ ਰਾਜ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ- ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਵਿੱਚ ਮੁੱਲ ਹੇਠਾਂ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ;

(ii) ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਅਜਿਹੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਕੁੱਲ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਵਿੱਚ ਸੱਠ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਮੇਤ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕੁੱਲ ਦੇ ਅੱਧੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਵਿੱਚ ਚਾਲੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ;

(iii) ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਪੂੰਜੀ ਵਿੱਚ ਸੱਠ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੁੱਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ-ਤਿਹਾਈ ਤੱਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਮੇਤ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ

ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵਿੱਚ ਪੂੰਜੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਹ ਪੰਜ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ (i), (ii) ਅਤੇ (iii) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵਿੱਚ ਪੂੰਜੀ ਵਿੱਚ ਪੰਦਰਾਂ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ;

ਇਸ ਤੋਂ ਅਗਲਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਬਾਇ-ਲਾਅ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਮੇਤ ਦਫਤਰੀ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਇ-ਲਾਅ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ;

.....

14(9) ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਬਾਇ-ਲਾਅ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਦਫਤਰੀ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਤਿੰਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਾਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਦਫਤਰ ਸੰਭਾਲਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਚੋਣਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਨੌ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ।

14(10)

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਚੋਣ ਕਦੋਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਦਫਤਰ-ਧਾਰਕਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਉਸ ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਰ੍ਹੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

.....

ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ 2(xvi), 21A, 22(1) ਅਤੇ 22(2) ਜੋ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਇੱਥੇ ਮੁੜ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ :-

"2(xvi) 'ਚੋਣ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ —

- (a) ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਿ,
- (b) ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ; ਅਤੇ/ਜਾਂ
- (c) ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਦਫਤਰ-ਧਾਰਕ;

21-A. ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਬਾਇ-ਲਾਅ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰ-ਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ 21-B ਤੋਂ 21-X ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਜਨਰਲ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਨਵੇਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਜਨਰਲ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 20(2)(a) ਤੋਂ (e) ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

22. ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ —

- (1) ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਐਕਟ, ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਬਾਇ-ਲਾਅ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ

ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਹੋਵੇ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਨਿਯਮ 21-ਬੀ ਤੋਂ 21-X ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਾਲ।

(2) ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਦਫ਼ਤਰ-ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:

ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਤਦ ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਏਗਾ ਜਦ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਐਕਟ, ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਬਾਈ-ਲਾਅਜ਼ ਅਧੀਨ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉੱਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ।

ਦਿਨੇਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਕਟਿਹਾਰ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਸੈਂਟਰਲ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕ (ਬੈਂਕ) ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ, ਉਤਰਦਾਤਾ 5 ਤੋਂ 12 ਦੇ ਨਾਲ। ਉਹ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 21ਏ ਅਧੀਨ 20 ਜਨਵਰੀ, 1991 ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸ਼ੇਅਰ ਪੁੰਜੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬੈਂਕ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੁੱਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ-ਤਿਹਾਈ ਤੱਕ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਮੇਤ। ਹਾਲਾਂਕਿ 20 ਜਨਵਰੀ, 1991 ਨੂੰ ਬੈਲਟ ਰਾਹੀਂ ਚੋਣਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਪਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2 ਮਾਰਚ, 1993 ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ 2 ਮਾਰਚ, 1993 ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਨਿਯਮ 22 ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਹੋਈ ਸੀ।

ਬੈਂਕ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ 5 ਮਾਰਚ, 1993 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੁਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ 31 ਮਾਰਚ, 1993 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਾਏ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਕਿ 20 ਜਨਵਰੀ, 1991 ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਐਕਟ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਤੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 14(10) ਅਧੀਨ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1990 (ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ) ਤੋਂ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ 31 ਮਾਰਚ, 1993 (ਤੀਜੇ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ) 'ਤੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਤਰਦਾਤਾ 5 ਤੋਂ 12 ਨੇ 5 ਮਾਰਚ, 1993 ਦੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਬਿਹਾਰ ਸਟੇਟ ਹੈਂਡਲੂਮ ਵੀਵਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ & ਓਰਸ. ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਬਿਹਾਰ & ਓਰਸ., CWJC ਨੰਬਰ 6543 ਆਫ 1993 ਅਤੇ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲੇ 10 ਫਰਵਰੀ, 1994 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਹਾਰ ਸਟੇਟ ਹੈਂਡਲੂਮ ਵੀਵਰਜ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਤਰਕ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ :-

"ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ, ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਗਚ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੀ ਢਿੱਲ ਅਤੇ ਨਾਕਾਮੀ ਕਾਰਨ, ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਜੇ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਅਧੀਨ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਪੂਰੀ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਦਫ਼ਤਰ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਵਾਂਜਿਤ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੀ ਇਸ ਢਿੱਲ ਅਤੇ ਨਾਕਾਮੀ ਕਾਰਨ, ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦੀ ਮੰਡੇਟ, ਜੇ ਕਿ ਤਿੰਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਹੋਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਦਫ਼ਤਰ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਜੇ ਕਿ ਤਿੰਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਧਾਰਾ 14 ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (9) ਅਤੇ (10) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਤੋਂ।"

ਇਹ ਅਪੀਲ, ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੁਕਾਏ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਸਟੇਟ ਹੈਂਡਲੂਮ ਵੀਵਰਜ਼ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਅਤ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਗੁਪਤਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਬਣਾਈ ਗਈ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਦਫਤਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14(10) ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਨੂੰ ਇਕਲੋਤਾ ਅਰਥ ਦੇਣ ਨਾਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਰਥਕ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਵਿਕਲਪ ਵਜੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਉਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਹਫਤਿਆਂ ਤੱਕ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਮਾਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਉੱਤੇ ਵਿਆਪਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੇ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੁੱਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਦੋ-ਤਿਹਾਈ ਤੱਕ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਮੇਤ। ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਤਾਂ ਹੀ ਦਫਤਰ ਸੰਭਾਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(2) ਦੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਸਹੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਤਬ ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ, ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਬਾਇ-ਲਾਅ ਅਧੀਨ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

ਐਕਟ ਅਧੀਨ 'ਚੋਣ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਧਾਰਣ ਅਰਥ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਸਮਝਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਕੋਲਿੰਸ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੋਸ਼ 'ਚੋਣ' ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਫਤਰ ਲਈ, ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੋਟ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ। ਚੁਣਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਚੋਣ ਦਾ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ।"

ਵੈਬਸਟਰ ਵਿਆਪਕ ਕੋਸ਼, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਐਡੀ., ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਦਿੰਦਾ ਹੈ:

"ਬੈਲਟ ਦੁਆਰਾ ਦਫਤਰ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ। ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਣ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੋਣ।"

ਇਸ ਲਈ, 'ਚੋਣ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਵੋਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਮਾਪਦੰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣਨ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੱਡੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਉਹ ਉਸ ਦਫਤਰ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 14(10) ਵਿੱਚ 'ਚੋਣ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਬੈਲਟ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਨਿਯਮ 22(2) ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 14(2) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 14(4) ਹੋਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਦੋ-ਤਿਹਾਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (8) ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਦੋ ਲਗਾਤਾਰ ਮਿਆਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੜ-ਚੋਣ ਲਈ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ 22(2) ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 14(2) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਤਦ ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦ ਤੱਕ ਬੈਲਟ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਅੰਤਿਮ ਨਾ ਹੋ ਜਾਣ। ਹੋਰ ਵੀ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਅਤੇ ਬਢਾਵਾ ਦੇਣ ਲਈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 22(2) ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ

ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਾਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਇੱਕ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਛੇਟੀ ਅਵਧੀ ਤੱਕ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜੇ ਕਿ ਇੱਕ ਮਜ਼ਾਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 14(10) ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਵਿੱਚ 'ਜਿਸ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬੈਲਟ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣਾਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਵੀ ਹਨ। ਨਤੀਜਤਨ, ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਉਸ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਣ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਭਾਵੇਂ 'ਚੋਣ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਲਈ ਸੀਮਿਤ ਹੈ। ਨਿਯਮ 21B-21X ਅਧੀਨ ਚੋਣ ਕੇਵਲ ਬੈਲਟ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮ 2(xvi) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਨਿਯਮਾਂ 21B ਤੋਂ 21X ਤਕ 'ਚੋਣ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕੇਵਲ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਬੈਲਟ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਨੂੰ ਹੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ 'ਚੋਣ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਜਿਸ ਦੀ ਚੋਣ ਮਾਰਚ, 1993 ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1992 ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਐਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਛੁਕ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੈਂਕ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਤਾਜ਼ਾ ਚੋਣਾਂ 5 ਜੁਲਾਈ, 1994 ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਬੈਂਕ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਨੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਤਾਜ਼ਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਈਏ, ਪੁਰਾਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਕੇਵਲ 31 ਮਾਰਚ, 1995 ਤੱਕ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਛੇਟੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ।

ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੁਕਾਏ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ CWJC ਨੰਬਰ 2297 ਦੇ 1993(R) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਖਰਚੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਰੁਪਏ 15,000 ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੇ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਏ.ਜੀ.

ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate